

LITERATURA

MARTA TERRASA
BARCELONA

Hi ha certs temes que, sense arribar a ser considerats tabú, sempre cal tractar amb respecte i amb cura, com ara la persecució dels jueus per part dels nazis. I, tanmateix, un llibre com *El truc* camina per les arenes movedisses d'una història tràgica i delicada que aconsegueix dibuixar un somriure en el lector. En el seu debut, l'escriptor alemany Emanuel Bergmann (Saarbrücken, 1972) presenta dos personatges i dos temps aparentment deslligats, però units per la màgia i per la desesperació dels que han cremat tots els cartutxos i necessiten un cop de sort, un miracle.

D'una banda tenim la Praga del 1934, amb el Mosche com a protagonista; és el fill d'un rabí que s'escapa de casa per perseguir un circ i que es converteix amb els anys en un famós mag. El Gran Zabbatini –alter ego de Mosche– fa anar les mentides amb la mateixa destresa que les cartes amb què entreté generals nazis. A l'altra banda de l'espai-temps, tenim Los Angeles l'any 2007, amb Max Cohn, un nen de deu anys net d'una supervivent dels camps de concentració. En un intent desesperat, el Max recorrerà a la màgia del Gran Zabbatini per fer un gran truc final que uneixi els seus pares, a punt de divorciar-se. Bergmann contraposa així dos personatges que no podrien estar més allunyats en la seva visió del món.

Capaçs de fer bromes sobre Hitler

El truc s'arrela en la millor tradició de l'humor jueu, el que Bergmann recorda haver viscut a casa seva a Alemanya, on els seus avis, supervivents de l'Holocaust, eren capaçs

“No hi ha prou humor a la literatura”

Emanuel Bergmann publica la novel·la ‘El truc’

L'autor alemany Emanuel Bergmann ahir durant la presentació en un hotel de Barcelona de la seva primera novel·la, *El truc*, ambientada entre Praga i Los Angeles. PERE TORDERA

de fer “bromes sobre Hitler”. “Crec que no hi ha prou humor a la literatura –diu l'autor–. És l'essència de la vida i hauria de tenir el seu espai dins l'art”. Al llibre, l'humor es barreja amb espurnes de tendresa en un narrador que fuig del dramatisme. És un tema controvertit avui en dia, però Bergmann nega que ens trobem sota cap “dictadura del que és políticament correcte”. De fet, és un concepte que l'indigna perquè pertany a la “Rússia de Stalin” i és una “ofensa” contra els companys de professió i els que pateixen una repressió de veritat.

Una novel·la cinematogràfica

Bergmann es confessa més pròxim als relats curts del Woody Allen dels anys 70 –“abans de ser cineasta i un pervertit”, diu– que no pas a la literatura de Saul Bellow i Bernard Malamud. I si aquest humor “enginyós, profund i d'hòstia verbal” és un dels eixos que vertebraven *El truc*, el cinema i les ressonàncies visuals en són l'altre. L'autor fa 25 anys que viu a Los Angeles, on va intentar treballar de guionista i va fallar “estrepitosament”. “He escrit un llibre perquè no he triomfat a Hollywood”, confessa l'escriptor, que ha volgut treballar la novel·la amb “la fluïdesa visual d'una pel·lícula”.

Un llibre que va començar ara fa més de deu anys, amb un primer capítol inspirat en el circ després d'haver assistit a un espectacle. “Creia que el circ era una forma neandertal d'art, però, igual que el cinema, crea una il·lusió per entretenir”, diu Bergmann. Una quarantena d'editorials van refusar *El truc*, perquè no era “prou bo”, fins que anys després va caure en mans de l'editorial suïssa Diogenes. Aquí s'ha publicat a través de La Campana (en català) i Anagrama (en castellà). —

MÚSICA

150 músics reclamen “una reforma” de la SGAE

XAVIER CERVANTES
BARCELONA

“Després dels escàndols i els presumptes delictes coneguts a finals del mes de juny...” Així comença el manifest signat per més de 150 músics que es consideren “perjudicats per les pràctiques presumptament il·lícites” dutes a terme a la Societat General d'Autors i Editors (SGAE). El text, titulat *En defensa dels nostres drets*, reclama “una reforma” de la SGAE i demana a “les autoritats i el ministeri de Cultura que actuïn contra les males pràctiques” de l'entitat.

És la reacció d'un col·lectiu que després de molts anys de passivitat ha decidit que ja n'hi ha prou i que cal una “regeneració ètica de la SGAE, la plena transparència de la gestió i la divulgació entre els socis, l'atribució equitativa i proporcional dels drets d'acord amb les aportacions de cada autor i la professionalització en la gestió”. Es tracta de re-

formar la SGAE de dalt a baix. Entre els signants del manifest hi ha Alejandro Sanz, Jaume Sisa, Eva Amaral, Fernando Alfaro, Rosendo, Santiago Auserón, Malú, Niña Pastori, Melendi, Antón Reixa, Kiko Veneno, Santi Balmes, César Strawberry, Alberto García Demestres i Sabino Méndez.

El frau de ‘La Roda’

“És fonamental recalcar que els autors i artistes no estem involucrats en l'exercici d'aquestes pràctiques fraudulentas, sinó que som víctimes dels presumptes delictes”, es pot llegir en un text que fa referència a la interlocutòria del jutjat central d'instrucció núm. 2 de l'Audiència Nacional que va destapar l'anomenada trama de La Roda, integrada per alguns socis de la SGAE “en connivència” amb productores de televisió, que va defraudar 100 milions d'euros entre el 2006 i el 2011.

La Roda ha sigut la gota que ha fet vessar el got de la paciència dels signants del manifest, i un pas més en

L'entrada a la seu barcelonina de la SGAE.

PERE TORDERA

el desprestigi de la SGAE, tocada des que el 2011 la Fiscalia Anticorrupció va ordenar el registre de la seu de la societat d'autors. Aleshores es va acusar Teddy Bautista, que llavors era el president de la SGAE, d'apropiació indeguda, administració fraudulenta i un delictes societari. El

cas s'ha allargat sis anys i aquesta mateixa setmana ha entrat en una nova fase: el jutge de l'Audiència Nacional José de la Mata va tancar dilluns la instrucció del cas determinant que tant Bautista com el seu número 2, José Luis Rodríguez Neri, van saquejar 21 milions d'euros de la SGAE durant tretze anys. Arribats a aquest punt, Bautista i Neri s'enfronten a un judici durant el qual pot aflorar tot un reguitzell de males pràctiques.

Tanmateix, el manifest *En defensa dels nostres drets* no fa cap referència explícita al cas contra Bautista. Això sí, insisteix a “exigir responsabilitats” i “la devolució de les quantitats presumptament defraudades” per La Roda. També demanen que la justícia “actuï ràpid i de manera eficient”. “Com a conseqüència directa de la comissió dels presumptes delictes de frau i estafa, tots nosaltres hem vist minvats tant els nostres beneficis com els nostres drets”, lamenten els músics en el manifest. —